

POPIS LITERATURE I TEME PREZENTACIJA

Pravila Zagrebačke burze

Popis tema u prezentaciji Pravila Zagrebačke burze:

- * povijest burze i općenito o burzi
- * članovi burze
- * izdavatelji čiji su instrumenti uvršteni za trgovanje na burzi
- * trgovina
- * nadzor trgovine, članova i izdavatelja

Računovodstvo i financijsko izvještavanje - Osnove financijskog izvještavanja

Teme:

1. Regulatorni okvir financijskog izvještavanja
2. Financijski izvještaji
3. Nefinancijsko izvješće i Uredba o taksonomiji
4. Alternativne mjere uspješnosti

Popis literature:

- Zakon o računovodstvu (NN, br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22)
- Zakon o tržištu kapitala (NN, br. 65/18, 17/20, 83/21)
- [UREDBA KOMISIJE \(EZ\) br. 1126/2008 od 3. studenoga 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom \(EZ\) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća](#)
- UREDBA (EU) 2020/852 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (Uredba o taksonomiji)
- ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures (ESMA//2015/1057)

Funkcioniranje mirovinskih sustava

Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN, br. 22/14, 29/18 i 115/18)

- faze uplate (kontribucije) i isplate iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (II. i III. stup)
- uvjeti ostvarivanja prava na mirovinu iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja
- vrste i oblici mirovina, njihove karakteristike te subjekti (društva) koji vrše isplatu mirovina iz obveznog i/ili dobrovoljnog mirovinskog osiguranja
- mirovinska osiguravajuća društva (pravni oblik; organizacijski uvjeti, tijela društva i sustav upravljanja; predmet poslovanja i prošireni predmet poslovanja; prekogranična djelatnost i mogućnost prijenosa portfelja; odredbe o tehničkim pričuvama i imovini za pokriće; pravila ulaganja; vrste i ograničenja naknada koje naplaćuje mirovinsko osiguravajuće društvo)

Posebni dio OUMF

Kratki popis tema

Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 64/18, 115/18 i 58/20, dalje: ZOMF)

- osnivanje i rad mirovinskog društva (OMD) – čl. 7. – 29., čl. 47., 48., 60., 61. i 222. ZOMF-a
- organizacijski zahtjevi – čl. 48. – 63.a. ZOMF-a
- članovi uprave OMD-a – čl. 30. – 38., te čl. 220. st. 2. tč. 2. ZOMF-a
- članovi NO OMD-a – čl. 39. - 47. ZOMF-a
- članovi (vlasnici) mirovinskog društva (OMD) – čl. 19. – 27. ZOMF-a
- statusne promjene mirovinskog društva (OMD) – čl. 28. ZOMF-a
- obvezni mirovinski fondovi i članstvo u obveznim mirovinskim fondovima – čl. 78. – 111. ZOMF-a
- dokumenti obveznog mirovinskog fonda – čl. 138. – 143. ZOMF-a
- prijenos poslova upravljanja obveznim mirovinskim fondovima – čl. 67. – 77. ZOMF-a
- pripajanje obveznih mirovinskih fondova – čl. 151. – 169. ZOMF-a

Popis osnovne literature:

- Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20)
- Pravilnik o organizacijskim zahtjevima za mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 103/14, 39/17 i 2/20)
- Pravilnik o uvjetima za članstvo u upravi i nadzornom odboru mirovinskog društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 52/14, 39/17 i 112/19)
- Pravilnik o statusnim promjenama mirovinskih društava koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 60/14, 88/14 i 39/17)
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova (NN, br. 52/14, 39/17 i 34/22)
- Pravilnik o izdavanju odobrenja za rad te stjecanju dionica ili poslovnih udjela mirovinskog društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 52/14 i 39/17)
- Pravilnik o odobrenju osnivanja i statuta obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20)
- Pravilnik o promidžbi, informativnom prospektu i ostalim informacijama za članove obveznih mirovinskih fondova (NN, br. 2/20 i 80/20)
- Pravilnik o postupku naknade štete članovima obveznog mirovinskog fonda i/ili obveznom mirovinskom fondu (NN, br. 101/14 i 39/17)
- Pravilnik o obavljanju poslova, uvjetima i načinu za izbor te oduzimanju izdanog odobrenja za obavljanje poslova depozitara obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 63/14, 72/14 i 39/17)
- Pravilnik o postupanju Središnjeg registra osiguranika i mirovinskih društava prema članovima obveznih mirovinskih fondova (NN, br. 60/14, 135/15, 86/18, 56/19 i 91/19)
- Pravilnik o sadržaju obavijesti o pripajanju obveznih mirovinskih fondova i načinu njene dostave (NN, br. 60/14 i 26/17)
- Pravilnik o postupcima, uvjetima i načinu prijenosa poslova upravljanja obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 52/14 i 39/17)
- Zakon o Središnjem registru osiguranika (NN, br. 159/13, 39/18 i 21/22)

SPNFT

Teme:

Temeljni pojmovi
Procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma
Dubinska analiza

Stvarni vlasnik
Gotovinske transakcije
Registar stvarnih vlasnika
Politički izložene osobe
Praćenje poslovnog odnosa
Ured za sprječavanje pranja novca
Vođenje prekršajnog postupka
Međunarodne mjere ograničavanja

Popis literature:

Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN, br. 108/17 i 39/19)
Zakon o međunarodnim mjerama ograničavanja (NN, br. 139/08, 41/14 i 63/19)

Pravo trgovačkih društava

Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine br. 111/1993, 34/1999, 121/1999, 52/2000, 118/2003, 107/2007, 146/2008, 137/2009, 111/2012, 125/2011, 68/2013, 110/2015, 40/2019)
Članci: 3. - 7., 9. - 11., 18. - 20., 32. - 35., 37., 38., 41. - 58., 65., 66., 71., 78., 131., 148., 159. - 169., 173., 179., 211., 219., 226., 233., 235. - 237., 239. - 241., 247.a., 250.a., 252., 254., 255. - 257., 261., 263., 263.b., 263.d., 268., 272.b., 272.p., 272.r., 274.- 276, 276.a., 277. 280.a., 292., 297.a., 297.b., 297.c., 297.d., 304., 305., 308., 313., 328. - 330., 342., 349., 350., 352., 367., 369., 371., 382., 385., 387., 389., 390., 397.a., 409. - 411., 422., 423., 428., 434., 435., 440., 441., 512., 533., 550.a.

Preuzimanje dioničkih društava i Kodeks korporativnog upravljanja

- Kodeks korporativnog upravljanja za korporativno upravljanje
- Zakon o preuzimanju dioničkih društava

Platni promet - Regulative

Prezentacija pod navedenim naslovom obuhvaća pojašnjenje glavnih odrednica o platnom prometu kroz regulatorni dio koji je temeljen na EU propisima. Zakonski propisi RH iz područja platnog prometa su usklađeni s definiranim standardima koji su primjenjivi u svim državama članicama EU.

Osnovna tematska područja prezentacije se odnose na:

- definiranje platnih usluga s posebnim naglaskom na nove platne usluge, osnovni pojmovi u platnom prometu, ovlaštene pružatelji platnih usluga, ugovorni odnos između korisnika i pružatelja platnih usluga, rokovi izvršenja u platnom prometu,
- postupci izdavanja odobrenja za pružanje platnih usluga i izdavanje elektroničkog novca(licenciranje), institucije za platni promet, institucije za elektronički novac,
- pojašnjenje uredbi Europske unije iz područja platnog prometa,
- registar pružatelja platnih usluga i izdavatelja elektroničkog novca.

Osnovna obvezna literatura koja se odnosi na područja iz navedene prezentacije:

- Zakon o platnom prometu (NN, br. 66/18)
- Zakon o elektroničkom novcu (NN, br. 64/18)

- Zakon o provedbi uredbi EU iz područja platnog prometa (50/16 i 16/20)

Platni promet - Platni sustavi

Prezentacija pod navedenim naslovom obuhvaća pregled svih platnih sustava u RH te kratko pojašnjenje rada svakog pojedinog platnog sustava. U završnom dijelu prezentacije je dan i osvrt na uvođenje eura kao nacionalne valute odnosno što će se dogoditi s temeljnim infrastrukturnama – platnoprometnom i infrastrukturom tržišta kapitala s uvođenjem eura kao nacionalne valute.

Osnovna tematska područja prezentacije se odnose na:

- pregled infrastruktura (infrastruktura platnog prometa i infrastruktura tržišta kapitala)
- pregled platnih sustava u RH
- kratak opis svakog pojedinog platnog sustava
- promjene u kontekstu uspostave eura kao nacionalne valute

Osnovna obvezna literatura koja se odnosi na područja iz navedene prezentacije:

- Pravila rada HSVP-a (NN, br: 125/19, 53/21 i 119/2021)
- <https://www.hnb.hr/-/odluka-o-pravilima-rada-hrvatskog-sustava-velikih-placan-1>
- Pravila rada NKS-a (NN, br: 46/16 i 53/21)
- <https://www.hnb.hr/-/odluka-o-izmjeni-odluke-o-pravilima-rada-nacionalnoga-klirin%C5%A1kog-sustava>
- Pravila rada NKSInst platnog sustava
- <https://www.fina.hr/documents/52450/516832/Pravila+rada+NKSInst+platnog+sustava.pdf/2356d342-476b-2f5a-038f-a3e750ebeb8f?t=1603975240778>
- Pravila rada TARGET2-HR (NN, br: 102/18 i 110/19)
- <https://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/platni-promet/platni-sustavi/target2>
- Pravila rada EuroNKS-a
- <https://www.fina.hr/documents/52450/122173/Pravila+rada+platnog+sustava+EuroNKS+sustava.pdf/860807c4-cafd-fc5c-949d-da04693a60e1?t=1537199790533>

Analiza financijskih instrumenata

1. VREDNOVANJE FINACIJSKIH INSTRUMENATA (RAČUNOVODSTVENO VREDNOVANJE)

Literatura:

MRS 32 Financijski instrumenti: prezentiranje – definicija fin. instrumenta, vrste fin. imovine i obveza,
MSFI 9 Financijski instrumenti – klasifikacija fin. imovine, priznavanje i prestanak priznavanja fin. imovine, mjerenje fin. imovine, umanjenje vrijednosti fin. imovine, reklasifikacija fin. imovine,
MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti – okvir mjerenja fer vrijednosti, ulazni podaci kod mjerenja, aktivno i neaktivno tržište, hijerarhija fer vrijednosti

MSFI 7 Financijski instrumenti: objavljivanje – svrha standarda, kvalitativni i kvantitativni podaci za objavu

2. FINANCIJSKI INSTRUMENTI TRŽIŠTA KAPITALA

Dionice, obveznice i izvedenice (terminski ugovori, swap, opcije) – definicije, vrste i koji su modeli vrednovanja

„Financiranje emisijom vrijednosnih papira”, III. Izdanje, S. Orsag, RifiN, 2002.

Kvantitativne metode - Matematika

Popis tema:

1. Diskontiranje
Procjenjivanje vrijednosti, primjer
2. Prinosi
Prinos, komponente prinosa, podjela prinosa, izračun ukupnog prinosa, nominalnog prinosa, prosječnog aritmetičkog prinosa, primjer izračuna
3. Kamate i kamatni račun
Glavnica, kamata, kamatna stopa, obračun kamata i kamatni račun, jednostavni kamatni račun, primjer jednostavnog kamatnog računa, složeni kamatni račun, primjer složenog kamatnog računa, nominalni, relativni i konformni kamatnjak s primjerom, buduća vrijednost prenumerando i postnumerando uplata/isplata s primjerom, sadašnja vrijednost prenumerando i postnumerando isplata s primjerom, kontinuirano ukamaćivanje s primjerom
4. Zajam
Anuitet, interkalarna kamata, model otplate zajma jednakim anuitetima i primjer, model otplate zajma promjenjivim anuitetima i primjer
5. Financijske funkcije u Excelu
Funkcija NPV, PMT, nper, nominal, rate, ispmt, fv, intrate, fvschedule

Literatura:

- Orsag S., Priručnik za polaganje ispita za obavljanje poslova investicijskog savjetnika, HUFA, 2002.
- Relić B., Gospodarska matematika, Računovodstvo i financije, 2002.

Korporativne financije

Popis tema u prezentaciji:

- EVA (economic value added – ekonomska dodana vrijednost)
- Kapital
- Povezanost s odlukama o financiranju, odlukama o ulaganju i operativnim odlukama
- Trošak kapitala i WACC (ponderirani prosječni trošak kapitala)
- Metoda iteracije
- Metoda linearne interpolacije
- Ukamaćivanje i diskontiranje
- Novčani tokovi (vrsta, dinamika, vremenska vrijednost)
- Metode budžetiranja kapitala – vrste i skupine
- Metoda čiste (neto) sadašnje vrijednosti
- Metoda interne stope rentabilnosti (profitabilnosti)
- Metoda razdoblja povrata investicije

- Metoda diskontiranog razdoblja povrata
- Metoda indeksa profitabilnosti
- Metoda anuiteta
- Izbor optimalnog projekta

Osnovna (obvezna) literatura – za sve prethodno navedene teme:

Silvije Orsag, Lidija Dedi: Budžetiranje kapitala - Procjena investicijskih projekata; Drugo prošireno izdanje, Masmedia, 2011.

Devizno poslovanje i platni promet s inozemstvom

1. Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.) https://www.hnb.hr/documents/20182/505925/h-zakon-o-HNB_npt.pdf/f6ce161c-bb34-474a-1998-1cc3dde8d0f9
2. Zakon o deviznom poslovanju ("Narodne novine", br. 96/2003., 140/2005., 132/2006., 150/2008., 92/2009., 133/2009. – Zakon o platnom prometu, 153/2009., 145/2010., 76/2013. i 52/2021.) – https://www.hnb.hr/documents/20182/529405/h-zakon-o-deviznom-poslovanju_npt.pdf/c0af3351-ff4d-bbcc-4020-00c9c68bfb4
3. Odluka o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji ("Narodne novine", br. 111/2005. i 16/2015.) – https://www.hnb.hr/documents/20182/529145/h-o-placanju-i-naplatti-u-stranim-sredstvima-placanja-u-zemlji-nesluz-procis-tekst_111-2005_16-2015.pdf/8a8c1f91-4596-4965-8fe4-c9eac9b1c0a1

Financijske institucije i tržišta – Osnove osiguranja

popis tema koje se obrađuju u prezentacijama iz područja koja se nalaze u prezentacijama, a koje su osnova za ispitna pitanja:

- HANFA kao nadzorno tijelo (članak 2. točka 5., članak 3. stavak 1. i članak 13. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN br. 140/05, 12/12))
- Poslovi osiguranja, Tko može obavljati poslove osiguranja na području RH, Djelatnost društva za osiguranje, Distribucija osiguranja (članak 7. stavci 1., 2. i 3., članak 17. stavci 1. i 6., članak 18., članak 20. stavci 1. i 3., članak 399. stavak 1. točka 1. i točka 6., članak 401. stavci 1. i 5., članak 402. stavak 1., Zakona o osiguranju (NN br. 30/15, 112/18, 63/20, 133/20))
- Ugovor o osiguranju, Osigurani slučaj, Polica i druge isprave u osiguranju, Oblik ugovora o osiguranju (članak 921., članak 922. stavak 1. i 2., članak 925. stavci 1., 2., 3., članak 926. stavci 1. i 2., članak 927., članak 967. stavak 1. Zakon o obveznim odnosima (NN br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18))

Ekonomska politika

- **I. Uvodna razmatranja o makroekonomici i ekonomskoj politici**
 - Makroekonomika - osnovni pojmovi
 - Makroekonomski ciljevi
 - Instrumenti i sredstva ekonomske politike
 - Vrste ekonomska politika
 - Ciljevi ekonomskih politika

- **II. Monetarna politika**
 - Novac
 - Središnja banka – funkcija
 - Monetarni agregati
 - Monetarni multiplikator
 - Monetarna politika osnovni pojmovi i ciljevi
 - Instrumenti monetarne politike fokus na HNB i ECB

- **III. Fiskalna politika**
 - Fiskalna politika - osnovni pojmovi i ciljevi
 - Javni sektor u RH
 - Osnovni pojmovi fiskalne politike (proračun, saldo, javni dug)
 - Instrumenti fiskalne politike
 - Porezi i porezni sustav (karakteristike)
 - Progresivnost poreza
 - Manjak/višak i dug opće države
 - Dug i fiskalna ograničenja

- **IV. Platna bilanca**
 - Platna bilanca – osnovni pojmovi
 - Bilježenje transakcija u platnoj bilanci
 - Struktura platne bilance
 - Transakcije u platnoj bilanci
 - Bilanca tekućeg računa
 - Međunarodne pričuve

- **V. Devizni tečaj**
 - Osnovni pojmovi – deviza vs valuta
 - Vrste deviznog tečaja
 - Jačanje i slabljenje valute
 - Od nominalnih do realnih tečajeva
 - Teorije određivanja deviznog tečaja
 - Spot i terminski tečaj

Literatura

Osnove makroekonomije i ekonomska politika

- Blanchard, O. (2003), Makroekonomija, (prijevod3/ed), Mate, Zagreb,
- Samuelson, P., A. and Nordhaus, D.W. (2007), Ekonomija, Mate, Zagreb, (18.izdanje).
- Acocella, N. (2005) „Počela ekonomske politike: vrijednosti i tehnike“, Mate, Zagreb.

Monetarna politika

- Ivan Lovrinović, Marijana Ivanov (2009), “Monetarna politika”, RRiF Plus , Zagreb
- HNB - Monetarna politika u RH - <https://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/monetarna-politika>
- Fed - <https://www.federalreserve.gov/aboutthefed/pf.htm>
- ECB - <https://www.ecb.europa.eu/mopo/html/index.en.html>

Fiskalna politika

- Rosen, H.S., Gayer T. (2010.), Javne financije: Institut za javne financije , Zagreb
- Šimurina N., Šimović H., Mihelja Žaja, M., Primorac, M. (2012.), Javne financije u Hrvatskoj, Ekonomski fakultet, Zagreb
- Kesner Škreb, M., Kuliš D. (2010), Porezni vodič za građane, Institut za javne financije, Zagreb. http://www.ijf.hr/porezni_vodic/2010.pdf

- Ott, K., Bajo, A., Bronić, M., Bratić, V., Medak Fell, D. (2009), Proračunski vodič za građane. Institut za javne financije, Zagreb. <http://www.ijf.hr/proracunski/2009.pdf>
- Kratki vodič kroz proces državnog proračuna (2017), Institut za javne financije, Zagreb
<http://www.ijf.hr/upload/files/file/knjige/vodic.pdf>
Platna bilanca i tečaj
- Grgić, M., Bilas, V. (2008): Međunarodna ekonomija, Lares plus, Zagreb
- Krugman, P.R., Obstfeld M., (2009), Međunarodna ekonomija, Teorija i ekonomska politika, MATE d.o.o., Zagreb
- Platna bilanca, HNB <https://www.hnb.hr/statistika/statisticki-podaci/sektor-inozemstva/platna-bilanca>

Posebni dio OUMF – Zakonski okvir

- Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20)
- Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18, 115/18)
- Pravilnik o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda – (NN, br. 2/2020, 98/2020 i 24/2021)
- Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja i drugih izvještaja mirovinskog društva koje upravlja obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 104/17)
- Pravilnik o organizacijskim zahtjevima za mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 103/14, 39/17 i 2/2020)
- Pravilnik o promidžbi, informativnom prospektu i ostalim informacijama za članove obveznih mirovinskih fondova (NN, br. 2/2020, 80/2020)
- Pravilnik o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 104/2017, 98/2020)
- Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja i drugih izvještaja mirovinskog društva koje upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 104/17)
- Pravilnik o organizacijskim zahtjevima za mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 2/2020)
- Pravilnik o promidžbi i ostalim informacijama za članove dobrovoljnih mirovinskih fondova (NN, br. 101/14 i 41/17)
- Zakon o Regosu (NN, br. 159/13) – čl.. 13.

Teorija portfelja

Popis tema:

- Osnovni pojmovi
 - Portfelj
 - Financijski instrument
 - Upravljanje portfeljem
 - Portfolio menadžer
 - Portfolio investitor
- Rizik
- Međuovisnost rizika i prinosa
- Imovina pod upravljanjem
- Investicijski proces
- Investicijska strategija
- Mjerenje prinosa portfelja
- Moderna teorija portfelja

Osnovna/obvezna literatura

- Damodaran, A. „Investment Philosophy: The Secret Ingredient in Investment Success“, CFA Program Curriculum [online].
- Maginn, J. L. et al. (2007) „Managing Investment Portfolios: A Dynamic Process“, 3rd edition, Wiley.
- Zakon o tržištu kapitala (NN, br. 65/18, 17/20, 83/21)
- VRIJEDNOSNI PAPIRI - Investicije i instrumenti financiranja Autor: Orsag, Silvije, Nakladnik: Revicon, Sarajevo, 2011.

Posebni dio OUMOD – Aktuarstvo u mirovinskom osiguranju

Teme koje obrađuju u prezentaciji Aktuarstvo u mirovinskom osiguranju su:

1. **Uvod**- tko je aktuar, čime se aktuar bavi, koja znanja aktuar mora posjedovati, kako se postaje ovlašteni aktuar, imenovani ovlašteni aktuar MOD-a, aktuarska funkcija MOD-a, upravitelj tehničkih pričuva MOD-a, što prema Zakonu o mirovinskim osiguravajućim društvima obuhvaća poslove imenovanog ovlaštenog aktuar MOD-a, odgovornost imenovanog ovlaštenog aktuar MOD-a
2. **Aktuarski kontrolni ciklus**- koraci aktuarskog kontrolnog ciklusa, prvi korak- određivanje pretpostavki, drugi korak- definiranje modela, treći korak- praćenje iskustva, četvrti korak- korekcija pretpostavki, peti korak- korekcija pretpostavki, šesti korak- redefiniranje modela, okvir za provođenje aktuarskog kontrolnog ciklusa
3. **Poslovi ovlaštenog aktuar MOD-a kod izračuna mirovina**- određivanje pretpostavki za izračun mirovina, definiranje modela za izračun mirovina, test osjetljivosti modela na pretpostavke, praćenje iskustva, analiza modela, prilagodba modela, interpretacija rezultata
4. **Aktuarski rizici**- rizik dugovječnosti, usporedba tablica smrtnosti s obzirom na očekivano trajanje života, usporedba očekivanih stopa smrtnosti, rizik antiselekcije, rizik troškova, rizik garancije na prinos
5. **Zakonske odredbe – tehničke pričuve**- odredbe Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima vezano uz tehničke pričuve (članci 83-88), najbitnije odredbe Pravilnika o minimalnim standardima, načinu izračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva mirovinskog osiguravajućeg društva, najviša kamatna stopa za izračun tehničkih pričuva, Izvještaj o stanju i promjenama tehničkih pričuva
6. **Zakonske odredbe – adekvatnost kapitala**- odredbe Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima vezano uz adekvatnost kapitala (članci 75-82), stavke osnovnog kapitala, stavke dopunskog kapitala, stavke odbitka pri izračunu kapitala, zahtjev adekvatnosti kapitala, izračun potrebne granice solventnosti
7. **Vlastita procjena rizika**- opis i učestalost provođenja vlastite procjene rizike, minimalni zahtjevi što vlastita procjena rizika mora obuhvaćati
8. **Oblici mirovinskog sustava**- sustav međugeneracijske solidarnosti, sustav definiranih naknada, sustav definiranih doprinosa, kombinirane sheme

Popis osnovne literature:

- Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN br. 22/14, 29/18, 115/18)
- Pravilnik o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuar (NN, br. 07/16)
- Pravilnik o minimalnim standardima, načinu izračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva mirovinskog osiguravajućeg društva (NN, br. 98/14, 45/16, 42/17, 146/22)
- Pravilnik o reviziji u mirovinskom osiguravajućem društvu (NN, br. 116/19, 155/22)

- Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva mirovinskog osiguravajućeg društva (NN, br. 30/2023)
- Pravilnik o ponudi mirovinskih programa mirovinskih osiguravajućih društava (NN, br. 2/2020,155/22)
- Pravilnik o promidžbenim aktivnostima i internetskoj stranici mirovinskog osiguravajućeg društva (NN, br. 2/2020, 155/22)
- Pravilnik o redovitim izvješćima mirovinskog osiguravajućeg društva (NN, br. 99/19, 155/22)
- Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih i dodatnih izvještaja mirovinskog osiguravajućeg društva (NN, br. 30/2023)
- Pravilnik o adekvatnosti kapitala mirovinskog osiguravajućeg društva (NN, br. 30/2023)
- Pravilnik o interventnim pričuvama mirovinskog osiguravajućeg društva (NN, br. 30/2023)
- Pravilnik o djelomičnoj jednokratnoj isplati korisniku starosne i prijevremene starosne osnovne mirovine (NN, br. 9/19)
- Pravilnik o organizacijskim uvjetima i dokumentaciji za izdvajanje poslova i funkcija mirovinskog osiguravajućeg društva (NN, br. 2/20)
- Pravilnik o uvjetima za obavljanje ključne funkcije u mirovinskom osiguravajućem društvu (NN, br. 121/2019)
- Odluka o najvišoj naknadi za pokrivanje troškova mirovinskog osiguravajućeg društva u 2022. iz doznaka obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 136/2021)
- Odluka o najvišoj naknadi za pokrivanje troškova mirovinskog osiguravajućeg društva u 2023. iz doznaka obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 155/2022)
- Andreja Radić Blažin Nova era računovodstva osiguranja: međunarodni računovodstveni standard financijskog izvještavanja 17, Hrvatski časopis za osiguranje broj 6, svibanj 2022, str 45-63

Kratak popis tema koje se obrađuju u prezentacijama

I. Zakonodavni okvir tržišta kapitala- Licenciranje sudionika tržišta kapitala i Organizacijski zahtjevi

Popis tema:

1. Investicijske usluge i aktivnosti i pomoćne usluge
2. Kapital investicijskih društava
3. Odobrenje za rad investicijskom društvu-dobivanje/oduzimanje/prestanak
4. Kvalificirani udio
5. Uprava, nadzorni odbor i drugi odbori investicijskog društva
6. Vezani zastupnik
7. Tržišni posrednik
8. Organizacijski zahtjevi-ispunjavanje i upravljanje, neprekidno poslovanje
9. Kontrolne funkcije
10. Zaštita imovine klijenata
11. Sukob interesa
12. Osobne transakcije
13. Izdvajanje poslovnih procesa
14. Vođenje i čuvanje poslovne dokumentacije
15. Izrada i distribucija investicijskih istraživanja

Literatura:

- ZAKON O TRŽIŠTU KAPITALA (Narodne novine br. 65/18, 17/2020 i 83/2021) (neslužbeni pročišćeni tekst) Poglavlje I i poglavlje II (odjeljak 1,3 i 4)
- Pravilnik o izdavanju odobrenja za rad investicijskom društvu, tržišnom posredniku, podružnici iz treće zemlje, registru osoba ovlaštenih obavljati usluge i aktivnosti iz Zakona o tržištu kapitala te statusnim promjenama investicijskog društva (NN br. 96/18;132/2020 i 48/2022) (nalazi se na linku :[Pravilnici prema Zakonu o tržištu kapitala \(NN, br. 65/18, 17/20, 83/21\)](#))
- Pravilnik o kriterijima za ispunjavanje uvjeta za imenovanje vezanog zastupnika i registru vezanih zastupnika
- Pravilnik o izdavanju suglasnosti za imenovanje članova uprave te za stjecanje kvalificiranog odnosno kontrolnog udjela i kriterijima za procjenu primjerenosti članova nadzornog odbora, nositelja ključnih funkcija i višeg rukovodstva (NN br. 36/2021 i 48/2022) (nalazi se na linku :[Pravilnici prema Zakonu o tržištu kapitala \(NN, br. 65/18, 17/20, 83/21\)](#))
- Pravilnik o organizacijskim zahtjevima i pravilima poslovnog ponašanja za obavljanje investicijskih usluga i aktivnosti te politikama primitaka i kriterijima za značajna investicijska društva
- Pravilnik o kvalifikacijama i kadrovskim uvjetima za pružanje investicijskih usluga

II. Investicijski savjetnici-poseban dio

Popis tema:

1. Opća pravila poslovnog ponašanja
2. Opći zahtjevi za prikaz podataka
3. Investicijsko savjetovanje- savjetovanje, preporuka, savjet, neovisno nesamostalno savjetovanje
4. Dodatni poticaji- povezani s upravljanjem portfeljem i neovisnim investicijskim savjetovanjem, s istraživanjem i s paketom proizvoda
5. Upravljanje proizvodima- proizvođač, distributer
6. Kadrovski uvjeti za pružanje usluga- primjerene kvalifikacije, relevantne funkcije, postupanje po predlošku/scenariju
7. Razvrstavanje klijenata
8. Primjerenost i prikladnost
9. Izvršavanje naloga klijenata-pravila postupanja, limitirani nalog, najpovoljniji uvjeti, politika izvršavanja naloga
10. Izveštavanje klijenata o troškovima i naknadama

Literatura:

- **Zakon o tržištu kapitala** <https://www.hanfa.hr/media/6159/ztk-2021-procisceno-08-2021.pdf>
- poglavlje II, odjeljak 2. – posebni organizacijski zahtjevi za upravljanje investicijskim proizvodima
 - ✓ poglavlje III – u cijelosti
- **Delegirana uredba (EU) 2017/565** (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32017R0565>)
 - ✓ Članak 9., članci 52. do 58. Prilog II 2017/565
- **Pravilnik o organizacijskim zahtjevima** (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_10_89_1754.html)
 - ✓ Članci 23. do 32.
- **Pravilnik o kvalifikacijama i kadrovskim uvjetima** https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_09_83_1659.html
- **Smjernice o prodajnim kanalima investicijskih proizvoda** (<https://www.hanfa.hr/media/2782/2-smjernice-o-prodajnim-kanalima-investicijskih-proizvoda.pdf>)

- **ESMA Smjernice o određenim aspektima MiFID-ovih zahtjeva vezanih uz primjerenost** (https://www.hanfa.hr/media/3159/esma35-43-1163_guidelines_on_certain_aspects_of_mifid_ii_suitability_requirements_hr.pdf)

III. Brokerski poslovi; Informiranje- posebni dio

Popis tema:

1. Opća pravila poslovnog ponašanja
2. Opći zahtjevi za prikaz podataka
3. Investicijsko savjetovanje- savjetovanje, preporuka, savjet,
4. Dodatni poticaji- povezani s upravljanjem portfeljem i neovisnim investicijskim savjetovanjem i s paketom proizvoda
5. Upravljanje proizvodima- proizvođač, distributer
6. Kadrovski uvjeti za pružanje usluga- primjerene kvalifikacije, relevantne funkcije, postupanje po predlošku/scenariju
7. Razvrstavanje klijenata
8. Primjerenost i prikladnost
9. Izvršavanje naloga klijenata-pravila postupanja, limitirani nalog, najpovoljniji uvjeti, politika izvršavanja naloga
10. Izvještavanje klijenata o troškovima i naknadama

Literatura:

- Zakon o tržištu kapitala <https://www.hanfa.hr/media/6159/ztk-2021-procisceno-08-2021.pdf>
- poglavlje III – u cijelosti
- Delegirana uredba (EU) 2017/565 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32017R0565>)
- Članci 54. do 58, 64 do 76 , Prilog II 2017/565
- Pravilnik o organizacijskim zahtjevima (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_10_89_1754.html)
- Članci 23. do 32.
- Pravilnik o kvalifikacijama i kadrovskim uvjetima za pružanje investicijskih usluga https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_09_83_1659.html
- Smjernice o prodajnim kanalima investicijskih proizvoda (<https://www.hanfa.hr/media/2782/2-smjernice-o-prodajnim-kanalima-investicijskih-proizvoda.pdf>)
- Pravilnik o kvalifikacijama i kadrovskim uvjetima (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_09_83_1659.html)

Etički standardi u financijskoj industriji

LITERATURA za kolegij

Obvezna

1. Zakon o obveznim odnosima (NN, br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22) – osnovna načela, članci 4.-10.;
2. Zakon o trgovačkim društvima (NN, br. NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 18/23) – članak 252. stavak 1.;
3. Zakon o tržištu kapitala (NN, br. 65/18, 17/20, 83/21, 151/22) – članak 33. stavak 2. točka 3.

Fakultativna

4. Aleksić, Ana: Poslovna etika – element uspješnog poslovanja (dostupno na <https://hrcak.srce.hr/26144>);
5. Čović, Ante: Pojmovna razgraničenja: moral, etika, medicinska etika, bioetika, integrativna bioetika (dostupno na <http://www.ffzg.unizg.hr/filoz/wp-content/uploads/2011/11/Clanak-COVIC-Bioetika-i-dijete.pdf>);
6. Čorić, Mirna; Jelavić, Ivija: Etika u poslovanju, Etičko vodstvo u poslovnom kontekstu sa slučajevima iz prakse (dostupno na <https://hrcak.srce.hr/41187>).

Popis tema

1. Etika, pravo, poslovna etika - pojmovi
2. Načini postizanja ciljeva poslovne etike
3. Propisi koji se odnose na poslovnu etiku
4. Osnovna načela iz Zakona o obveznim odnosima
5. Aspekti etike u financijskoj industriji (sukob interesa, odnos s klijentom itd.)

Kvantitativne metode - Statistika

Teme:

- **Uvod:** općenito o statistici i njena definicija; definicija populacije, uzorka, varijable; vrste varijabli
- **Opisna statistika:** mjere srednjih vrijednosti; mjere raspršenja; mjere lokacije; momenti; mjere asimetrije; koeficijent zaobljenosti; Pearsonov koeficijent korelacije
- **Razdiobe:** definicija i vrste slučajne varijable; vrste diskretnih slučajnih varijabli; vrste neprekidnih slučajnih varijabli; definicija prvog, drugog, trećeg i četvrtog momenta; mjere centralne tendencije; normalna distribucija
- **Linearna regresija:** regresijska analiza; jednostavna linearna regresija; višestruka linearna regresija; regresijska dijagnostika

Literatura: *N. Sarapa, Vjerojatnost, Školska knjiga, Zagreb, 1987.*

Zloupotreba tržišta

Kratak popis tema koje se obrađuju u dijelu zloupotrebe tržišta:

- Povlaštene informacije – definicija, objava povlaštenih informacija i zabrana trgovanja na temelju povlaštenih informacija
- Manipuliranje tržištem
- Sprečavanje i otkrivanje zloupotrebe tržišta
- popisi upućenih osoba
- Transakcije rukovoditelja i osoba koje su s njima usko povezane

Osnovna literatura je [Uredba \(EU\) br. 596/2014](#).

Mirovinski sustavi

(Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20,-dalje: **ZOMF**, Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 29/18, 115/18, dalje: **ZDMF**))

I. stup – nadležnost nad I. stupom, izdvajanje za I. stup (doprinosi), informativni prikaz uvjeta za ostvarivanje starosne i prijevremene starosne mirovine

II. stup (obvezni mirovinski fondovi, dalje: **OMF**):

- uplata doprinosa, djelatnosti obveznog mirovinskog društva (dalje: **OMD**), stjecanje dionica/poslovnih udjela OMD, uvjeti za odobrenje članova uprave OMD, naknade koje se zaračunavaju za OMD,
- kategorije OMF, imovina i odgovornost OMF, depozitar OMF-ova (opće odredbe čl.170.), akti OMF-a (bitne promjene statuta OMF iz čl. 139. ZOMF, sažeti prikaz ostalih akata OMF)

III. stup (dobrovoljni mirovinski fondovi):

- uvjeti za odobrenje članova uprave mirovinskog društva, stjecanje/promjena kvalificiranog udjela (čl. 79. ZDMF), imovina i odgovornost DMF, akti DMF (bitne promjene prospekta DMF iz čl. 176. ZDMF, te sažeti prikaz ostalih akata)
- prava člana DMF na mirovinu i mogućnosti isplate mirovine (čl. 123.-124., 126.-128. ZDMF), državna poticajna sredstva (čl.135. ZDMF)

Kratak popis tema koje se obrađuju u prezentaciji Posebni dio - stjecanje kvalifikacija za upravljanje mirovinskim osiguravajućim društvom

1. Zakon o doživotnoj otpremnini odnosno dokupu mirovine
 - a. društvo za dokup mirovine
 - b. tijela društva za dokup mirovine
 - c. korisnik dokupa mirovine
 - d. ugovor o dokupu mirovine

2. Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima
 - a. mirovinsko osiguravajuće društvo
 - b. odobrenje za rad
 - c. tijela društva
 - d. sustav upravljanja
 - e. adekvatnost kapitala
 - f. tehničke pričuve i ulaganje imovine za pokriće tehničkih pričuva
 - g. poslovne knjige i izvještavanje Hanfe
 - h. ugovor o mirovini
 - i. mirovinski programi
 - j. nadzor nad poslovanjem
 - k. likvidacija i stečaj

Financijske institucije i tržišta – Investicijski fondovi

Pregled tema Financijska institucije i tržišta **Investicijski fondovi**

- **Investicijski fondovi i njihove glavne karakteristike**
- **UCITS fondovi - definicija, svrha, ključni dokumenti, rizici, distribucija, utvrđivanje vrijednosti imovine i cijene udjela, dozvoljena ulaganja i ograničenja, naknade koje se naplaćuju, izvještavanje i nadzor.**
- **Društva za upravljanje UCITS fondovima – funkcija te organizacijski zahtjevi.**
- **Alternativni investicijski fondovi i UAIF – djelatnost i upravljanje UAIF-om, kategorije UAIF-a, izvještavanje, distribucija, ulaganja, pravila, nadzor.**
- **Najvažnije izmjene ZAIF-a vezano uz regulatorno rasterećenje AIF-ova**
- **Uloga i funkcija depozitara**

Literatura:

Zakon o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom (NN br. 44/16 , 126/19 i 110/21)

Zakon o alternativnim investicijskim fondovima – neslužbeni pročišćeni tekst (NN 21/18, 126/19, 110/21)

Dodatna bonus literatura:

Uredba (EU) 2017/1131 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o novčanim fondovima

Delegirana Uredba Komisije (EU) 2016/438 od 17. prosinca 2015. o dopuni Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o obvezama depozitara

Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012

Uredba Komisije (EU) br. 583/2010 od 1. srpnja 2010. o provedbi Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s ključnim informacijama za ulagatelje i uvjetima koje je potrebno ispuniti prilikom dostavljanja ključnih informacija ulagateljima ili prospekta na trajnom mediju koji nije papir ili putem internetske stranice

Uredba (EU) 2015/760 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o europskim fondovima za dugoročna ulaganja

Delegirana uredba Komisije (EU) br. 694/2014 od 17. prosinca 2013. o dopuni Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju vrste upravitelja alternativnih investicijskih fondova

Uredba (EU) BR. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima poduzetničkog kapitala

Uredba (EU) br. 346/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima za socijalno poduzetništvo

Delegirana uredba Komisije (EU) br. 231/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na izuzeća, opće uvjete poslovanja, depozitare, financijsku polugu, transparentnost i nadzor (Tekst značajan za EGP)

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 447/2013 od 15. svibnja 2013. o utvrđivanju postupka za UAIF-ove koji odaberu da se na njih primjenjuju odredbe Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 448/2013 od 15. svibnja 2013. o utvrđivanju postupka za određivanje referentne države članice UAIF-a izvan EU-a u skladu s Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća

UREDBA (EU) 2019/2088 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 27. studenoga 2019. o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga (SFDR uredba)

UREDBA (EU) 2020/852 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 – (Uredba o taksonomiji)

UREDBA (EU) 2019/2089 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 27. studenoga 2019. o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1011 u pogledu referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom te objavama u vezi s održivošću za referentne vrijednosti – (Uredba o referentnim vrijednostima s niskim ugljičnim otiskom – LCBR uredba)

Posebni dio - OUMF

Kratki popis tema – PPT Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18 i 115/18, dalje: ZDMF)

- osnivanje i rad dobrovoljnog mirovinskog društva (DMD) – članci 9. – 39. ZDMF-a
- članovi uprave DMD-a – čl. 40. – 49. ZDMF-a
- članovi NO DMD-a – čl. 50. - 53. ZDMF-a

- organizacijski zahtjevi – čl. 54. – 72. ZDMF
- delegiranje poslova na treće osobe – čl. 76. – 78. ZDMF-a
- promjena imatelja kvalificiranog udjela u DMD – čl. 79. – 86. ZDMF-a
- prijenos poslova upravljanja fondom – čl. 87. – 96. ZDMF-a
- osnivanje fonda i članstvo u fondu – čl. 97. – 122. ZDMF-a
- pravo na mirovinu i isplata mirovine (registar članova i DPS) – čl. 123.- 140. ZDMF-a
- dokumenti fonda – čl. 169.- 190. ZDMF-a
- statusne promjene fonda – čl. 207. – 244. ZDMF-a